

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามหลักไตรสิกขา
เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

Development of Integrated Learning Management According to the
Threefold Training to Promote the Academic Achievement of 10Th
Grade Students at Kanjanapisek Wittayalai Schoolmuang District,
Suphanburi Province

พระวชิรวิชัย ฐิตวโส (ภัทรเกียรตินันท์)¹ สมชัย ศรีนอก² นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ³

Phra Wachirawit Thitawaso (Phatthakiatnan), Somchai Srinok, Niwes Wongsuwan

บทคัดย่อ (Abstract)

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการจัดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2. เพื่อศึกษา
ความคิดเห็น 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลัก
ไตรสิกขา ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนา
ภิเษกวิทยาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตาม
หลักไตรสิกขาส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนา
ภิเษกวิทยาลัย กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาหลักไตรสิกขาไว้ 3 ด้าน คือ 1. ศีล 2. ด้านสมาธิ 3.
ด้านปัญญา เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้องที่ 1-5 จำนวน 196 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือก
แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือคู่มือการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
และแบบประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล
ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัด สุพรรณบุรี

Received: 2021-09-16 Revised: 2021-10-14 Accepted: 2021-10-25

¹ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Department of Social Studies Teaching, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya
University. Corresponding Author e-mail: sairoong.bub@mcu.ac.th

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

พบว่า โดยสรุปความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยมีดังนี้ ควรนำนักเรียนร่วมทำกิจกรรมของวัดและชุมชนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และมีเจตคติที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนชุมชนและผู้ปกครอง ควรจัดให้มีกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครู ผู้บริหาร นักเรียนและชุมชน ควรส่งเสริมการฝึกสมาธิ เจริญปัญญาให้กับนักเรียนในทุกระดับชั้นด้วย ควรประสานความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาอย่างจริงจังจากชุมชน และทำความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ควรจัดกิจกรรมพื้นฐานชีวิตที่เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนตามหลักไตรสิกขาอย่างต่อเนื่องและควรมีการปฏิบัติธรรมร่วมกันทั้งครู นักเรียนและผู้ปกครองในโอกาสต่าง ๆ

คำสำคัญ (Keywords): การจัดการเรียนรู้; ไตรสิกขา; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research objectives were as follow, 1. To study Development of integrated learning management according 2. To study students' concept for Development of integrated learning management according to the Threefold Training 3. To suggest guideline for Development of integrated learning management according to the Threefold Training to promote the academic achievement of 10th grade students at Kanjanapisek wittayalai School Muang District, Suphanburi Province. The research was Development of integrated learning management according to the Threefold Training to promote the academic achievement of 10th grade students at Kanjanapisek wittayalai School. The scope for substance was Threefold Training for 3 parts as follow, 1) Precept 2) Meditation 3) Wisdom. It was Pre-Experimental Research. The exempling population for this research were 4th secondary students' class 1-5 amount 196 persons by using purposive sampling. The implements for this research were as, lesson plans and pretest posttest for data by using processed program. The statistics were used frequency percentage average and standard deviation. The results of the research work were as follows: The opinion of students for Development of integrated learning management according to the Threefold Training to promote the academic achievement of 10th grade students at Kanjanapisek wittayalai School Muang District, Suphanburi Province. It had found that by overall more revel and then as percentage 4.29. The suggestion for this research should take students to join activity for temple and society to participate and good attitude

among them. They should set activity to concern with friendly among themselves. They should support meditation flourish with wisdom for all too. They should have cooperative for learning management according to Threefold Training then set understanding for parents then should be set fundamental for cultivate students to know solving their lives then set connection between house temple school. Then to support development of integrated learning management according to the Threefold Training by continue to practice for all teachers' students and parents in all occasion.

Keywords: Learning Management; Threefold Training; Academic Achievement

บทนำ (Introduction)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาดน โดยเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งในการพัฒนาดนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้นต้องอาศัยการศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนาดน ซึ่งจะต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาดนจะเน้นไปที่การสร้างสรรคการเรียนรู้อะดับบุคคล และการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) สอดคล้องกับอภิสิทธิ์เวชชาชีวะ (2553) ซึ่งได้กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “การวิจัยกับการสร้างบูรณภาพของคนไทย” โดยมีใจความสำคัญว่า รัฐบาลกำลังเดินหน้ากระตุ่นให้มีการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งปัจจัยหนึ่งในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้คือจะต้องมีความใฝ่รู้และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน โดยใช้สี่เสาหลักของการเรียนรู้เป็นพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย การเรียนเพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจ การเรียนเพื่อที่จะมีทักษะทำได้และทำเป็น การเรียนรู้เพื่อที่จะมีทักษะชีวิตที่ปรับตัวได้ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง และการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

นอกจากนี้จุดมุ่งหมายสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ที่ดี เพื่อให้สมองสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด คือ การเรียนรู้ต้องเป็นเรื่องของการคิด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น จึงจะถือว่าเรียนรู้เป็น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 คือ มีการพัฒนาหลักสูตรที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ทั้งยังเสมือนเป็นการเตรียมบุคลากรให้พร้อมกับการเข้าไปสู่องค์กรที่เป็นหน่วยงานแห่งการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต และเพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งหวังจะให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถในด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้าน

คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม โดยจัดหาวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งธรรมชาติของเนื้อหาวิชาสังคมศึกษานั้น มีความหลากหลาย กว้างขวาง ครอบคลุมถึงแขนงวิชาต่าง ๆ ในสาขาสังคมศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม และสาขาอื่นด้วย ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ 1) ศาสนา ศิลธรรมและจริยธรรม 2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 3) เศรษฐศาสตร์ 4) ประวัติศาสตร์และ 5) ภูมิศาสตร์ ในส่วนแต่ละสาระมีแนวความคิดพื้นฐานและความคิดรวบยอดแตกต่างกันไป เช่น สาระการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ มุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามในด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เน้นลักษณะและความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี พัฒนาเจตคติและจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดี ตลอดจนมีทักษะและความสามารถในการที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมที่ตนเป็นสมาชิกได้อย่างมีความสุขในสังคม

ซึ่งจากสภาพเนื้อหาที่มีจำนวนมากของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ทำให้ครูส่วนใหญ่ไม่ชำนาญในเนื้อหา การนำวิธีสอนมาจัดการเรียนรู้ทำให้ไม่ตรงกับเป้าหมายของศาสตร์แต่ละสาระนั้น ๆ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่แท้จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพรรณ เต็มสมเกตู ที่กล่าวถึงปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่เน้นกระบวนการสอนแบบบรรยาย เนื้อหามากกว่าการจัดกิจกรรม เนื่องจากธรรมชาติของสาระสังคมศึกษามีเนื้อหาที่กว้าง หลากหลายและการที่ครูสอนเนื้อหาจากหนังสือเรียน ทำให้สอนและวัดผลประเมินผลของครูง่าย และสภาพปัญหาการเรียนการสอนสังคมศึกษาส่วนใหญ่เกิดจากตัวครูที่ไม่เปลี่ยนวิธีสอน เน้นเนื้อหาวิชาสอนโดยวิธีบรรยาย มีการนำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนน้อยมาก การเสริมความรู้ในด้านเนื้อหา สาระการเรียนรู้ กระบวนการของการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบมีความสำคัญยิ่งจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมทั้งในเรื่องขององค์ความรู้ทักษะกระบวนการ ควบคู่กับเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม โดยมีเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ คือ การพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นนักคิด มีเหตุผล สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาและทำงานในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันได้มีการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศ ในระยะแรกของการปฏิรูปการศึกษา นักการศึกษาได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับกระแสของทฤษฎีการศึกษาใหม่ ๆ ที่สนใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ปัญญาเป็นฐาน ที่สามารถควบคุมความประพฤติที่ถูกต้อง จิตใจที่มั่นคง และการใช้ปัญญาในการเรียนรู้ที่สามารถเข้าใจสรรพสิ่งต่าง ๆ และการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่ความรู้ใหม่ ๆ ได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมากมาย ทั้งมีความรู้ที่แยกส่วนเฉพาะด้านเกิดใหม่ตลอดเวลาอันมีผลจากการวิจัยและพัฒนา แต่การจัดการเรียนการสอนแบบแยกส่วน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าวิชาต่าง ๆ ที่เรียนไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเห็นถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ผู้สอนจำเป็นต้องเลือกใช้และดัดแปลงวิธีสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน โดยนำแนวคิด เทคนิค และวิธีการเข้ามาช่วย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง

และเข้าถึงแก่นของความรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างจริงจัง มีการระดมความคิดภายในกลุ่ม เป็นการพัฒนาด้านสังคมให้กับผู้เรียนและวิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่เป็นวิธีการที่มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม รู้และเข้าใจถึงความเป็นจริงของธรรมชาติที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง คือ การจัดการเรียนการสอนตามแนวพุทธ ได้มีนักการศึกษาของไทยเสนอวิธีการจัดการศึกษาที่นำความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกับพุทธศาสตร์ เนื่องจากพุทธศาสตร์เป็นเรื่องความเป็นจริงของธรรมชาติถ้าผู้เรียนเรียนรู้อย่างบูรณาการกลมกลืนแล้ว ผู้เรียนจะมีชีวิตที่ดีงามและดำเนินชีวิตได้อย่างสงบเย็นและเป็นประโยชน์

กระทรวงศึกษาธิการนำเสนอหลักการสอนให้คิดเป็นตามแนวพุทธวิธีมาใช้โดยให้สอดคล้องกับวิธีการสอนในสมัยปัจจุบันซึ่งมีหลายวิธีการ เช่น การสอนสมรรถภาพตามรูปแบบของกาเย่ (Gagne) วิธีการทางวิทยาศาสตร์ วิธีการทางความคิดรวบยอด (Conceptual Learning) วิธีการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) วิธีการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning) วิธีการทำความเข้าใจในค่านิยม (Value Clarification) วิธีการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) พร้อมกันนี้ได้นำเสนอรูปแบบการสอนให้คิดตามแบบพุทธวิธีประยุกต์ ซึ่งเป็นการสอนเพื่อเผชิญสถานการณ์โดยพิจารณาแบบแผนยุทธศาสตร์ กระบวนการสอนสามารถจัดขึ้นได้ในชั้นเรียนและจัดเป็นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของนักเรียน กระบวนการสอนแบบนี้เน้นการจัดการกิจกรรมที่เร้าความสนใจของนักเรียน เน้นการมีส่วนร่วม การฝึกปฏิบัติเน้นการนำไปใช้ในชีวิตจริง ครูต้องจัดบรรยากาศสื่อการเรียนการสอน วิธีการสอน วิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้นักเรียนได้เห็นได้คิดได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์และแก้ไขปัญหาได้

จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว วิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหการจัดการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรมได้ คือ การปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสม แต่เนื่องจากวิธีการสอนมีมากมายหลายวิธี แต่ละวิธีมีส่วนดีแตกต่างกันไม่มีวิธีสอนใดเหมาะสมกับเนื้อหา และความมุ่งหมายทุกชนิดครูผู้สอนจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณของตนในการเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการจัดการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกแบบบูรณาการตามหลักไตรสิกขาเพื่อนำมาใช้พัฒนาผลการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ด้วยการค้นพบของนักเรียนที่เรียน นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขายังเป็นการสนองนโยบายโรงเรียนวิถีพุทธที่นำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาปรับใช้ในการเรียนการสอน คือ หลักไตรสิกขา ซึ่งประกอบด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้นำความรู้มาปฏิบัติเป็นกระบวนการการเรียนการสอนที่สอนให้นักเรียนพัฒนาตนโดยการค้นคว้า วิเคราะห์ตนเอง เน้นที่การฝึกปฏิบัติตนก่อนเป็นลำดับและต่อเนื่องจนบรรลุจุดประสงค์

การจัดการเรียนการสอนโดยหลักไตรสิกขาเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติทั้งทางกาย วาจา และใจอย่างระมัดระวัง ต่อจากนั้นให้นักเรียนได้พิจารณาผลของการปฏิบัติของตนจนกำหนดควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ใจของตนเองได้ ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการพัฒนา

มนุษย์ทั้งทางกาย ทางวาจา ความคิดจิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างสันติ และมีอิสรภาพ เน้นการปฏิบัติฝึกหัด อบรมตน ด้วยหลักของศีล สมาธิ ปัญญา

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก สุพรรณบุรีแบบบูรณาการตามหลักไตรสิกขาในช่วงของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีจิตใจดี มีสมาธิมั่นคง และมีปัญญาดี พร้อมเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขาส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามหลักไตรสิกขา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขาส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เรื่องทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขา ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัย (Research design) เป็นการวิจัยแบบทดลอง (Experimental Research) โดยใช้วิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 400 คน จำนวน 10 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 196 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบทดสอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ปรับแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเชิงเนื้อหา

(Content Validity) ของคู่มือการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบการเรียนรู้ แล้วนำผลการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) หาค่าวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-test) และ (Post-test) มีค่า IOC = 1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าความเบี่ยงเบน (S.D.) วิเคราะห์หาค่าคุณภาพของเครื่องมือ ตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) และ วิเคราะห์หาค่า t-test

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามเพศและอายุ พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 และเป็นเพศชาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 มีอายุ 16 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 อายุ 15 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 และอายุ 17 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัด สุพรรณบุรี พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ด้านชุดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ด้านเนื้อหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ด้านการวัดประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และด้านคุณประโยชน์จากชุดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปริมาณเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 รองลงมาคือ เนื้อหาที่มีความชัดเจน ง่ายต่อความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และ เนื้อหาน่าสนใจแบ่งเป็นหัวข้อชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ตามลำดับ

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมมีความหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 รองลงมาคือ กิจกรรมที่กำหนดช่วยพัฒนาความรู้ความ

เข้าใจเนื้อหาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 กิจกรรมที่กำหนดช่วยฝึกให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และ กิจกรรมที่กำหนดช่วยสรุปความคิดรวบยอดของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ตามลำดับ

3. ด้านชุดการเรียนรู้โดยภาพรวมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ชุดการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 รองลงมาคือ ชุดการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นเอื้อต่อการเรียนรู้รายบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ชุดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และ ชุดการเรียนรู้มีความหลากหลายดึงดูดความสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ตามลำดับ

4. ด้านการวัดประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การวัดประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ การวัดประเมินผลมีเกณฑ์ที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 การวัดประเมินผลมีความหลากหลาย 3.98 และ นักเรียนสามารถวัดผลประเมินผลตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ตามลำดับ

5. ด้านคุณสมบัติของชุดสื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ชุดการเรียนรู้เอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 รองลงมาคือ ชุดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ชุดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และ นักเรียนมีความกระตือรือร้นเมื่อเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ข้อที่ตอบถูกมากที่สุด คือ พระพุทธเจ้าทรงสอนให้ปฏิบัติอย่างไรกับสมุทัย ตอบถูก 80 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาคือ ข้อใดมิใช่การดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับหลักไตรสิกขา ตอบถูก 79 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 ข้อที่ตอบคำถามถูกน้อยที่สุด คือ ข้อใดเป็นการปฏิบัติให้เป็นผู้มีปัญญา ตอบถูก 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทดสอบความรู้หลังเรียนของนักเรียนต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ข้อที่ตอบถูกมากที่สุด คือ การฝึกฝนอบรมจิตใจให้บริสุทธิ์สะอาด ไม่เศร้าหมองด้วยกิเลส คือ ไตรสิกขาชั้นใดและ พระพุทธเจ้าทรงสรุปพระโอวาทที่ได้ประทานมาตลอด 45 พรรษาลงในอะไร ตอบถูก 168 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 85.7 รองลงมาคือ ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของศาสนาทุกศาสนา ตอบถูก 166 คน คิดเป็นร้อยละ 84.7 ข้อที่ตอบคำถามถูกน้อยที่สุด คือ เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งเหตุและผล ตอบถูก 144 คน คิดเป็นร้อยละ 73.5

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกาญจนาภิเษก วิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัด สุพรรณบุรี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื้อหาที่น่าสนใจแบ่งเป็นหัวข้อชัดเจนทำให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าใจในเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระมหามานิตย์ บัวเพชร** ได้สรุปผลการวิจัยการบริหารจัดการการเรียนการสอน และปัญหาการจัดการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนา ด้านการจัดสื่อและเทคโนโลยีกระตุ้นความสนใจใคร่รู้พบว่า ครูใช้สื่อในการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนและประเด็นปัญหาคือ ครูไม่มีทักษะในการผลิตสื่อสำหรับสอน

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่ได้ผลเช่นนี้เนื่องจากกิจกรรมมีความหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมที่กำหนดช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนตั้งใจเรียนและอยากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **บุญเลิศ จิรภัทร์** การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ในการพัฒนาผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา เพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้สาระคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการวิจัยเชิงทดลองกับประชากรนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเต็มรักศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี การดำเนินการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดเป็นกระบวนการ โปรโตโคลสะ ทั้งแบบฝึก ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้อะบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน โดยห้องที่ 1 มีการปรับปรุงเล็กน้อย และห้องที่ 2 มีการปรับปรุงมากทำให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ความตั้งใจเรียน และความรับผิดชอบดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระคณิตศาสตร์ของผู้เรียนห้องที่ 1 และห้องที่ 2 ดีขึ้น โดยผู้เรียนห้องที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นมากกว่าห้องที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านชุดการเรียนรู้ โดยภาพรวมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมากมีความหลากหลายดึงดูดความสนใจ ทำให้นักเรียนสนใจและกระตือรือร้นอยากเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **กรรณิการ์ ธีรสุจิ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ เรื่อง ไตรสิกขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่าแผนการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ เรื่อง ไตรสิกขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประสิทธิภาพ 89.33/82.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ดัชนีประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเรื่องไตรสิกขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.6650 ซึ่งหมายความว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนสูงขึ้นร้อยละ 66.50 โดยสรุป แผนการจัดการจัดการเรียนรู้อาศัยหนังสือนิทานประกอบภาพ เรื่อง ไตรสิกขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเหมาะสมสามารถช่วยให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้และเกิดความรู้ที่ยั่งยืน

และเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

4. ด้านการวัดประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดประเมินผลมีเกณฑ์ที่ชัดเจน การวัดประเมินผลมีความหลากหลาย นักเรียนสามารถวัดผลประเมินผลตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระมหามานิตย์ บัวเพชร** ได้สรุปผลการวิจัยการบริหารจัดการการเรียนการสอน และปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การเรียนการสอนครูประเมินผลการเรียนการสอนนักเรียนและเสนอผลการประเมินให้ครูทุกคนได้รับทราบเพื่อนำไปแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน และประเด็นปัญหาคือ ครูไม่มีการวางกรอบและมาตรฐานในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

5. ด้านคุณประโยชน์จากชุดสื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ชุดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ นักเรียนมีความกระตือรือร้นเมื่อเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **แบตุไรล์ (Baturay)** ได้ศึกษาการจัดการจัดการเรียนการสอนทาง Web-based ซึ่งมีรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบนำเสนอปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งในปัจจุบันได้ขยายวงกว้างและได้รับความนิยมสูงขึ้น มีการจัดเตรียมสื่อมัลติมีเดียมากมายทันสมัย เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและยังเป็นทางเลือกหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความเข้มข้น ทั้งยังส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานให้เกิดการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามหลักไตรสิกขาเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ตามหลักไตรสิกขาที่ประกอบด้วย ศีล สมาธิปัญญา เพราะศีลเป็นการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ทักษะพิสัย สมาธิเป็นการเรียนรู้ด้านเจตคติปัญญาเป็นการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ผู้วิจัยเพียงแนะนำให้คำปรึกษา จูงใจใฝ่เรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือค้นคว้าคิดวิเคราะห์ตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการของการจัดการเรียนการสอนตามหลักไตรสิกขา และมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระราชเวรณ เตชวณฺโณ (รุ่งเรือง)** ได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวไตรสิกขาในโรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมโรงเรียนสะอาดร่มรื่นเป็นธรรมชาติเงียบสงบเอื้อต่อการเรียนการสอน ปัญหา คือ บุคลากรมีประสบการณ์ในการสอนตามหลักไตรสิกขาที่แตกต่างกัน ครูและผู้บริหารมีความเป็นแบบอย่างที่ดีในโรงเรียนแต่ขาดการประสานสัมพันธ์ร่วมกับชุมชนในลักษณะที่เป็นโรงเรียนวิถีพุทธโดยเสนอแนะให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมของวัดและชุมชนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และเจตคติที่ดีต่อกัน สำหรับด้านผลผลิตนั้น โรงเรียนจัดกิจกรรม การพัฒนาศีล สมาธิ และปัญญาอยู่เสมอส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้มีสุขภาพจิตดีแจ่มใส ร่าเริงเบิกบาน ปัญหา คือ ยัง ไม่มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนในการส่งเสริมการพัฒนาให้นักเรียนตามหลักไตรสิกขา

ส่วนด้านผลกระทบนักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนของตนได้อย่างมีความสุขสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาของนักเรียน มีความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับผู้บริหารมีความจริงจังในการทำงาน ปัญหา คือ ครูมีลักษณะและทัศนคติที่ต่างกันในการจัดการเรียนการสอนตามหลักไตรสิกขา โดยเสนอแนะว่าควรมีการอบรมบุคลากรในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพุทธธรรมเพื่อให้ครูมีทัศนคติที่ตรงกันโรงเรียนส่งเสริมบุคลากรและนักเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น ปัญหา คือ ในโรงเรียนมีความเป็นแบบอย่างที่ดีแต่ขาดการประสานสัมพันธ์กับชุมชนของตนได้อย่างมีความสุขสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ของครูและผู้บริหารโดยเสนอให้จัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครู ผู้บริหาร นักเรียนและชุมชน เห็นผลดีของการกระทำความดีของตนตามหลักไตรสิกขา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงจากผลวิจัยและจากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรนำนักเรียนร่วมทำกิจกรรมของวัดและชุมชนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และมีเจตคติที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน

1.2 ควรส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนและผู้ปกครอง

1.3 ควรจัดให้มีกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครู ผู้บริหาร นักเรียนและชุมชน

1.4 ควรส่งเสริมการฝึกสมาธิ เจริญปัญญาให้กับนักเรียนในทุกระดับชั้นด้วย

1.5 ควรประสานความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาอย่างจริงจังจากชุมชน และทำความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในด้านการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่

2.2 ควรศึกษาสภาพการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาให้ครอบคลุมทั้งบ้านวัดและโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรรณิการ์ ธีรสัจฉิ. (2558). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือประกอบภาพเรื่อง ไตรสิกขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริษัทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน. รายงานการวิจัย สาขาวิชาการประถมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเลิศ จีรภัทร์. (2559). การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้สาระคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. 12(2), 59.
- พระมหามานิตย์ บัวเพชร. (2558). การบริหารการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- พระราชเวรณ เตชวณโณ (รุ่งเรือง). (2558). การจัดการเรียนรู้ตามแนวไตรสิกขาในโรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พีรภัทร ฉัตรสุวรรณ. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้วยศูนย์การเรียนรู้เสมือนเพื่อเสริมสร้างความสามารถการเรียนรู้ เป็นทีมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา. ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.